



Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-01-97-17-11

Podgorica, 06.02.2018. godine

Na osnovu člana 54 a u vezi sa članom 44 stav 2 i člana 72 Zakona o sprječavanju korupcije ("Sl. list CG", br. 53/14), dana 03.10.2017.godine, Agencija za sprječavanje korupcije je po službenoj dužnosti pokrenula postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa, i shodno navedenom donosi:

MIŠLJENJE

Nije utvrđeno je ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u postupku oglašavanja slobodnog radnog mjesta telefonista po osnovu javnog oglasa JZU Opšta bolnica Berane, a koji je bio objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u period od 20.10. do 24.10.2017. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 16.11.2017. godine, Agencija za sprječavanje korupcije je shodno članu 54 Zakona o sprječavanju korupcije, pokrenula postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, po službenoj dužnosti na osnovu sopstvenih saznanja. Naime, pregledom veb sajta Zavoda za zapošljavanje i članaka u dnevnim novinama „Vijesti“, utvrđeno je da je JZU Opšta bolnica Berane raspisala oglas za novootvoreno slobodno radno mjesto telefonista, jedan izvršilac, u trajanju od 20.10. do 24.10.2017. godine. U pogledu uslova za apliciranje na oglas, tražio se šumarski tehničar, IV SSS, i dvije godine radnog iskustva.

ISPITNI POSTUPAK

Postupajući po službenoj dužnosti na osnovu sopstvenih saznanja Agencija za sprječavanje korupcije je 22.11.2017. godine uputila direktoru JZU Opšte bolnice Berane zahtjev za dostavljanje izjašnjenja sa pratećom dokumentacijom, i to:

- Statut;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- Cjelokupnu dokumentaciju koju su dostavili prijavljeni kandidati;
- Odluku o izboru kandidata;
- Ugovor koji je zaključen sa izabranim kandidatom;
- i drugu neophodnu dokumentaciju u vezi sa prethodno navedenim.

S obzirom da je iz JZU Opšte bolnice Berane 27.11.2017. godine upućen dopis sa nepotpunom dokumentacijom, Agencija je novim dopisom od 19.12.2017. godine tražila dopunu dokumentacije, nakon čega je iz JZU Opšte bolnice Berane 27.12.2017. godine stigla kompletirana dokumentacija.

Takođe, radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, Agencija je 16.01.2018. godine uputila dopis Zavodu za zapošljavanje – Područna jedinica Berane, sa zahtjevom za dostavljanjem sljedeće dokumentacije:

- Prijava o slobodnom radnom mjestu telefonista koju je JZU Opšta bolnica Berane dostavila ZZZ CG;
- Izvještaj o realizaciji prijave o slobodnom random mjestu, i
- Prijavu o poništenju oglasa.

Radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, Agencija je u ispitnom postupku provela kao dokaze gore navedenu dokumentaciju dostavljenu od strane JZU Opšta bolnica Berane, odnosno Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – Područna jedinica Berane.

U odgovoru br.5400 od 27.11.2017. godine dostavljenom od strane JZU Opšte bolnice Berane se navodi da je direktor bolnice B. D. dao nalog sekretarici da traži od Službe za pravne poslove da posredstvom Zavoda za zapošljavanje raspiše oglas za prijem telefoniste, sa srednjom stručnom spremom, koji bi radio određeno vrijeme, kako je predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Kako se u odgovoru dalje navodi, sekretarica D.Đ. nije postupila po

nalogu direktora, već je sama ispunila prijavu, u kojoj su navedeni uslovi koji nijesu bili prethodno dogovoreni, zbog čega je protiv iste pokrenut disciplinski postupak.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JZU Opšte bolnica Berane br.1621 od 19.04.2017. godine, utvrđeno je da je pozicija telefoniste predviđena istim, i da se kao uslovi za prijem 6 izvršilaca na pozicijama telefonista, stražar, portir, domar traži srednja stručna sprema u obimu od 180 ili 240 kredita (IV nivo kvalifikacije obrazovanja), odnosno osnovno obrazovanje.

Uvidom u Prijavu o slobodnom radnom mjestu (obrazac E-1) od 19.10.2017. godine utvrđeno je da je Zavodu za zapošljavanje Crne Gore – Područna jedinica Berane, prijavljeno slobodno radno mjesto „telefonista“, dok se u pogledu uslova za zasnivanje radnog odnosa pod naziv zanimanja navodi „šumarski tehničar“ sa srednjim stepenom stručne spreme i radnim iskustvom od 24 mjeseca.

Uvidom dopis JZU Opšte bolnice Berane br.5984 od 25.12.2017. godine kojim je dostavljen Izvještaj o realizaciji prijave o slobodnom radnom mjestu (obrazac E-2) od 25.10.2017. godine, kao i dopis Zavoda za zapošljavanje Crne Gore - Područna jedinica Berane u kojem se navodi da je oglas za navedenu poziciju poništen, uz takođe dostavljanje kopije Izvještaja o realizaciji prijave o slobodnom radnom mjestu (obrazac E-2) od 25.10.2017. godine, kao i dopisa JZU Opšte bolnice Berane br.4767 od 23.10.2017. godine sa Zahtjevom za poništenje oglasa za radno mjesto telefoniste objavljenog 20.10.2017. godine, nedvosmisleno se utvrđuje da je predmetni oglas poništen.

Uvidom u Odluku o pokretanju disciplinskog postupka JZU Opšte bolnice Berane br.4823 od 25.10.2017. godine utvrđeno je da je protiv D. Đ., zaposlene na radnom mjestu sekretarice direktora, pokrenut disciplinski postupak zbog osnovane sumnje da je dana 19.10.2017. godine počinila teži disciplinski prekršaj zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja iz člana 41 stav 1 tačka 4 Granskog kolektivnog ugovora za zdravstvenu djelatnost.

RELEVANTNI PROPISI

Ustavom Crne Gore (“Sl.list CG “ br.1/2007) je propisano:

*“Crna Gora je nezavisna i suverena država, republikanskog oblika vladavine. Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.” – član 1
„Crna Gora jemči i štiti prava i slobode.*

Prava i slobode su nepovredivi.

Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih“ . - član 6

*„Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu“ .
- član 8 stav 1*

“Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda” . – član 19

„Svako ima pravo na rad, na slobodan izbor zanimanja i zapošljavanja, na pravične i humane uslove rada i na zaštitu za vrijeme nezaposlenosti.“ - član 62

Zakonom o radu ("Sl. list CG", br. 49/2008, 26/2009, 88/2009, 26/2010, 59/2011, 66/2012, 31/2014 i 53/2014) je propisano:

„Zabranjena je neposredna i posredna diskriminacija lica koja traže zaposlenje, kao i zaposlenih, s obzirom na pol, rođenje, jezik, rasu, vjeru, boju kože, starost, trudnoću, zdravstveno stanje, odnosno invalidnost, nacionalnost, bračni status, porodične obaveze, seksualno opredjeljenje, političko ili drugo uvjerenje, socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u političkim i sindikalnim organizacijama ili neko drugo lično svojstvo“ . - član 5

„(1) Neposredna diskriminacija, u smislu ovog zakona, jeste svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz člana 5 ovog zakona kojim se lice koje traži zaposlenje, kao i zaposleni stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica u istoj ili sličnoj situaciji.

(2) Posredna diskriminacija, u smislu ovog zakona, postoji kada određena odredba, kriterijum ili praksa stavlja ili bi stavila u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica, lice koje traži zaposlenje kao i zaposleno lice, zbog određenog svojstva, statusa, opredjeljenja ili uvjerenja.“ - član 6

„Diskriminacija iz čl. 5 i 6 ovog zakona zabranjena je u odnosu na uslove zapošljavanja i izbor kandidata za obavljanje određenog posla“ - član 7 stav 1 tačka 1

*Članom 3 ovog zakona u kome se daje definicija radnog odnosa, navedeno je:
„Radni odnos je odnos po osnovu rada između zaposlenog i poslodavca koji se zasniva ugovorom o radu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.“*

U dijelu zakona koji se bavi prijavljivanjem slobodnih radnih mjesta, upućuje se na odredbe posebnog zakona: „Prijavljivanje slobodnih radnih mjesta poslodavac vrši na način i po postupku utvrđenim posebnim zakonom“ - član 36.

“ Ugovor o radu može zaključiti lice koje ispunjava opšte uslove predviđene ovim zakonom i posebne uslove predviđene zakonom, drugim propisima i aktom o sistematizaciji “ – čl. 16 stav 1

“ Opšti uslovi, u smislu stava 1 ovog člana, su: da je lice navršilo najmanje 15 godina života i da ima opštu zdravstvenu sposobnost “ – čl. 16 stav 2

“ Lice koje namjerava da zaključi ugovor o radu dužno je da poslodavcu dostavi dokaze o ispunjenosti uslova za rad na poslovima za koje zasniva radni odnos utvrđenih aktom o sistematizaciji “čl.18 stav 1

Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (“Službeni list CG”, br. 14/2010, 40/2011 - drugi zakon, 45/2012, br.20/2015) je propisano:

„ Ostvarivanje prava po osnovu nezaposlenosti zasniva se na načelima:

1) slobode u izboru zanimanja i radnog mjesta;

2) zabrane diskriminacije;

3) rodne ravnopravnosti;

4) afirmativne akcije usmjerene prema teže zapošljivim licima;

5) nepristrasnosti nosioca poslova zapošljavanja;

6) besplatnosti obavljanja poslova zapošljavanja. “ – član 5

“ Poslodavac ima pravo da učestvuje u programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja “ – čl. 25 stav1 tačka 1

“ Poslodavac je dužan da Zavodu, radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, prijavi slobodna radna mjesta “ – čl. 26 stav 1

“ Zavod je dužan da slobodno radno mjesto poslodavca oglasi na oglasnoj tabli i internet stranici Zavoda i u medijima, u roku od dva radna dana od dana prijavljivanja “ – čl. 27 stav1

“ Poslodavac iz stava 1 ovog člana, informiše učesnike o ishodu oglasa “ – čl. 27 stav 2

“ Radi vođenja evidencije o nezaposlenim licima, poslodavac je dužan da Zavod obavijesti o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem u roku od pet dana od dana zasnivanja radnog odnosa “ – čl. 27 stav 3

“ Sredstva za javno oglašavanje slobodnog radnog mjesta obezbjeđuje Zavod “ – čl. 27 stav 4

“ Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja su aktivnosti nosilaca poslova zapošljavanja kojima se licu koje traži zaposlenje, poslodavcu i drugom licu pružaju informacije: o prijavljenim slobodnim radnim mjestima, uslovima za zasnivanje radnog odnosa, mogućnostima za profesionalnu orijentaciju, uslovima, načinu i postupku sticanja nacionalne stručne kvalifikacije, posredovanju u zapošljavanju i drugim mjerama utvrđenim ovim zakonom “ – čl. 32

Zakonom o zabrani diskriminacije ("Sl. list CG", br. 46/2010 i 18/2014) je propisano:

“Zabranjen je svaki oblik diskriminacije, po bilo kom osnovu.

Diskriminacija je svako neopravdano, pravno ili faktičko, neposredno ili posredno pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.

Neposredna diskriminacija postoji ako se aktom, radnjom ili nečinjenjem lice ili grupa lica, u istoj ili sličnoj situaciji, dovode ili su dovedeni, odnosno mogu biti dovedeni u nejednak položaj u odnosu na drugo lice ili grupu lica po nekom od osnova iz stava 2 ovog člana.

Posredna diskriminacija postoji ako prividno neutralna odredba propisa ili opšteg akta, kriterijum ili praksa dovodi ili bi mogla dovesti lice ili grupu lica u nejednak položaj u odnosu na druga lica ili grupu lica, po nekom od osnova iz stava 2 ovog člana, osim ako je ta odredba, kriterijum ili praksa objektivno i razumno opravdana zakonitim ciljem, uz upotrebu sredstava koja su primjerena i neophodna za postizanje cilja, odnosno u prihvatljivo srazmjernom odnosu sa ciljem koji se želi postići.

Diskriminacijom se smatra i podsticanje, pomaganje, davanje instrukcija, kao i najavljena namjera da se određeno lice ili grupa lica diskriminišu po nekom od osnova iz stava 2 ovog člana.” – član 2

“Pravo na zaštitu od diskriminacije pripada svim fizičkim i pravnim licima na koja se primjenjuju propisi Crne Gore, ako su diskriminisana po nekom od osnova iz člana 2 stav 2 ovog zakona.

Ovaj zakon se primjenjuje na javni i privatni sektor.” – član 3

“Niko ne može da trpi štetne posljedice zbog prijavljivanja slučaja diskriminacije, davanja iskaza pred nadležnim organom ili nuđenja dokaza u postupku u kojem se ispituje slučaj diskriminacije.

Lica su zaštićena od bilo kojeg štetnog postupanja ili posljedice kao reakcije na prijavu ili postupak koji se vodi zbog kršenja načela nediskriminacije.” – član 4

Zakonom o sprječavanju korupcije (“Sl.list CG “, br.53/14) je propisano:

“Javni interes je materijalni i nematerijalni interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima” – član 6 stav 1 tačka 1

*“Ugrožavanje javnog interesa, u smislu ovog zakona, podrazumijeva povredu propisa, **etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede** koja je izazvala, izaziva ili prijete da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna” – član 44 stav 2*

*„Integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, **odgovorno i transparentno** vršenje poslova kojim javi funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, **obezbjeduju povjerenje građana u vršenju javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije.**“ – član 72*

“ Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica “. – član 35 stav 2

“ Organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom”. – član 35 stav 3

“ Zviždač koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, može podnijeti prijavu u skladu sa ovim zakonom” – član 44 stav 1

“ Na osnovu sprovedenog postupka po prijavi iz člana 51 ovog zakona, Agencija sačinjava mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije” – član 52 stav 1

“ Agencija pokreće postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, po službenoj dužnosti na osnovu sopstvenih saznanja ”. – član 54

Konvencija ujedinenih nacija protiv korupcije 2003 godine (UNCAC)

“Ciljevi ove Konvencije su:

c. Da se unaprijedi integritet, odgovornost i pravilno upravljanje javnim poslovima i javnom imovinom.” – član 1

“Svaka država ugovornica, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, priprema i sprovodi ili vodi djelotvornu i koordiniranu politiku protiv korupcije kojom se unapređuje učešće društva i održavanju načela vladavine prava, pravilnog upravljanja javnim poslovima i javnom imovinom, integritet, transparentnost i odgovornost.” – član 5

Rezolucija (97) 24 o dvadeset vodećih principa u borbi protiv korupcije

(Usvojeni od strane Komiteta ministara 6. novembra 1997. na 101. zasijedanju Komiteta ministara), razrađenih od strane Multidisciplinarnе grupe za korupciju (GMC), između ostalih, navodi i sljedeće usvojene principe:

- preduzeti efikasne mjere za prevenciju korupcije i, u vezi sa ovim, uzdići javnu svijest i promociju etickog ponašanja;
- obezbijediti da pravila koja regulišu prava i obaveze državnih službenika uzmu u obzir potrebe borbe protiv korupcije i da predvide adekvatne i efikasne disciplinske mjere; promovisati dalju specifikaciju ponašanja koje se očekuje od državnih službenika na odgovarajući način, kao što je kodeks ponašanja;
- osigurati da sistem javne odgovornosti uzme u obzir posljedice korupcionаškog ponašanja državnih službenika.

Standardi antikorupcijskih tijela (ACA standardi)

Standard 4 – integritet i objektivnost

“Integritet se može definisati kao djelovanje ili postojanje u skladu sa moralnim vrijednostima, normama i pravilima, važećim u kontekstu okvira u kojem se djeluje. U javnoj upravi, integritet se odnosi na poštenje i pouzdanost pri obavljanju

službenih dužnosti, i predstavlja suprotnost korupciji ili zloupotrebi funkcije za privatne svrhe.“

ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog postupka po službenoj dužnosti, utvrđenih činjenica i okolnosti te uvidom u cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju, konstatuje se da u ovom postupku nije utvrđeno ugrožavanje javnog interesa u procesu

Prema zakonskoj definiciji integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenju javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije dok ugrožavanje javnog interesa podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

Cijeneći dobijene spise predmeta, a naročito odgovor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – Područna jedinica Berane, u kojem se navodi da je predmetni oglas poništen na Zahtjev JZU Opšte bolnice Berane, kao i izjašnjenje direktora JZU Opšte bolnice Berane B. D. da se radi o propustu sekretarice D. Đ., zbog čega je protiv iste pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti, te Izvještaja o realizaciji prijave o slobodnom random mjestu (Obrazac E-2) dostavljnom i od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – Područna jedinica Berane i od JZU Opšte bolnice Berane, konstatuje da u konkretnom slučaju ne postoji ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje, te ocjenu dokaza, pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, Agencija za sprječavanje korupcije je ustanovila da u postupku koji je pokrenula po službenoj dužnosti ne postoji ugrožavanje javnog interesa.

Na osnovu navedenog, odlučeno je kao u izreci ovog mišljenja

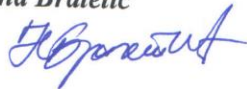
Samostalni savjetnik,

Boris Vukašinić



Načelnica,

Kristina Braletić



NAČELNIK
Mladen Tomović